

שים לב: בבחינה זו יש הנחיות מיוחדות.
יש לענות על השאלות על פי הנחיות אלה.

תנ"ך לעולים חדשים

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון – (24x2) – 48 נקודות

פרק שני – (24x1) – 24 נקודות

פרק שלישי – (28x1) – 28 נקודות

סך הכול – 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך עברי שלם בלי פירושים ובלי תוספות.

מותר להשתמש בתנ"ך מתורגם.

מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.

מותר להשתמש במילון לועזי-עברי / עברי-לועזי.

ד. הוראות מיוחדות: (1) אל תעתיק את השאלה; כתוב את מספרה בלבד.

(2) התרכז ב**נושא**. שים לב לכתב, לכתוב ולפיסוק.

הערה: בקטעים מן התנ"ך השם המפורש בא בצורת ה'.

כתוב במחברת הבחינה ב**לבד**. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.

כתובת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון — בראשית (48 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 1-3 (לכל שאלה — 24 נקודות).

בכל שאלה שבחרת, ענה על סעיף א (חובה), ועל אחד מן הסעיפים ב-ג (לסעיף א — 10 נקודות; לסעיפים ב-ג — 14 נקודות).

1. קרא **בראשית**, פרק כ"א, פסוקים א'-כ"א.

ענה על סעיף א (חובה).

א. בפרק זה מסופר על גירוש הגר וישמעאל מבית אברהם.

קרא פסוקים ח'-י"ב.

(1) מי יוזם את הגירוש של ישמעאל והגר ומדוע? בסס את דבריך על הכתוב. (5 נקודות)

(2) כיצד אברהם מתייחס ליוזמת הגירוש, ומהי הסיבה ליחס זה?

כיצד אלוהים מתייחס ליוזמה זו, ומהי הסיבה ליחס זה?

הסבר את דבריך ובסס אותם על הכתוב. (5 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוקים י"ד-ט"ז.

(1) על פי פסוקים י"ד-ט"ו, ציין שתי פעולות שאברהם עושה, והסבר מדוע הן יכולות לעורר כלפיו ביקורת.

(7 נקודות)

(2) על פי פסוקים ט"ו-ט"ז, תאר את המעשה שהגר עושה. האם לדעתך מוצדק לבקר מעשה זה?

נמק את דבריך ובסס אותם על הכתוב. (7 נקודות)

ג. (1) קרא **בראשית**, פרק כ"א, פסוקים י"ז-י"ט וגם **בראשית**, פרק כ"ב, פסוקים י"ב-י"ג.

בשני הסיפורים נגלה פתאום לעיני ההוֹרָה (הגר או אברהם) הפתרון להצלת הבן.

תאר כיצד ניצל ישמעאל, ותאר כיצד ניצל יצחק. בסס את דבריך על שני הכתובים. (8 נקודות)

(2) על פי **בראשית**, פרק כ"א, פסוקים י"ז-י"ט, הסבר מדוע גרמו דברי מלאך ה' להגר לראות את הפתרון.

הסבר את דבריך ובסס אותם על הכתוב. (6 נקודות)

2. קרא **בראשית**, פרק מ"א, פסוקים ט"ו-ל"ו ופסוקים מ"ב-נ"ב.
ענה על סעיף א (**חובה**).

א. קרא פסוקים ט"ו-כ"ד.

(1) ציין פרט אחד מן החלומות של פרעה שהבהיל אותו. הסבר את דבריך ובסס אותם על הכתוב.
(5 נקודות)

(2) כיצד פעל פרעה כדי להבין את משמעות חלומותיו? (5 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוקים ל"ג-ל"ו.

על פי פסוקים אלה, יוסף מציע לפרעה תוכנית שתסייע להתמודד עם הרעב הצפוי במצרים, ובאמצעות התוכנית הוא מנסה גם לקדם את מעמדו במצרים.

(1) כיצד יוסף מנסה לקדם את מעמדו במצרים באמצעות התוכנית שהציע לפרעה? הסבר את דבריך ובסס אותם על הכתוב. (4 נקודות)

(2) כתוב שני פרטים מן התוכנית שיוסף מציע לפרעה כדי להתמודד עם הרעב הצפוי במצרים, והסבר אותם. (10 נקודות)

ג. (1) קרא פסוקים מ"ב-מ"ו.

הבא דוגמה אחת מפסוקים אלה המוכיחה כי יוסף השתלב היטב בתרבות המצרית. הסבר את הדוגמה שהבאת. (7 נקודות)

(2) קרא פסוקים נ"ג-נ"ב.

בחר בשם של אחד מבני יוסף, והסבר כיצד מדרש השם שלו מחזק את הטענה שיוסף הצליח בחייו במצרים. (7 נקודות)

3. קרא **בראשית**, פרק מ"ב, פסוקים ה'-כ"ב.
ענה על סעיף א (**חובה**).

א. קרא פסוקים ה'-י"ד.

(1) במה יוסף מאשים את אחיו? (3 נקודות)

(2) הבא מפסוקים אלה שני טיעונים של האחים שבאמצעותם הם סותרים את ההאשמה של יוסף, והסבר אותם. (7 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוקים י"ד-כ'.

(1) מה הייתה ההחלטה של יוסף בנוגע לאחים בפגישתם הראשונה, ומה הייתה החלטתו בנוגע אליהם כעבור שלושה ימים? (7 נקודות)

(2) כיצד דברי יוסף בפסוק י"ח יכולים להסביר את השינוי בהחלטתו? (7 נקודות)

ג. קרא גם **בראשית**, פרק ל"ז, פסוקים כ"ג-כ"ה.

(1) מהו הפרט החדש שנמסר בדברי האחים בפרק מ"ב, פסוקים כ"א-כ"ב, ולא הוזכר בסיפור המכירה **בבראשית**, פרק ל"ז, פסוקים כ"ג-כ"ה? (7 נקודות)

(2) הבא מפרק מ"ב, פסוק כ"א ראייה המלמדת שהאחים מתחרטים על המעשה שעשו ליוסף, והסבר אותה.

פרק שני — שמות (24 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 4-5.

ענה על סעיף א (חובה), ועל אחד מן הסעיפים ב-ג (לסעיף א — 10 נקודות; לסעיפים ב-ג — 14 נקודות).4. קרא **שמות**, פרק י"ד, פסוקים ט"ו-ל"א.ענה על סעיף א (**חובה**).

א. קרא פסוקים ט"ו-י"ח.

על פי פסוקים אלה, אמר ה' למשה שהם יפעלו בשיתוף פעולה כדי לנצח את צבא מצרים.

(1) כיצד יפעל משה, וכיצד יפעל ה'? (5 נקודות)

(2) מהי המטרה שרצה ה' להשיג באמצעות שיתוף הפעולה בינו ובין משה? הסבר את דבריך ובסס אותם על הכתוב.

(5 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוקים י"ט-כ"ה.

כיצד הבינו המצרים כי ה' נלחם למען בני ישראל? הסבר את דבריך ובסס אותם על שתי דוגמאות מן הכתוב.

ג. קרא פסוקים כ"ו-ל'.

(1) על פי פסוקים אלה, הבא ראיה אחת המוכיחה שהמצרים ספגו תבוסה (מפלה) קשה, והסבר את הראיה.

(7 נקודות)

(2) הסבר כיצד תבוסת המצרים עזרה לבני ישראל להשתחרר מן ההרגשה שהם עדיין עבדים. בסס את דבריך על

הכתוב. (7 נקודות)

5. קרא **שמות**, פרק ל"ד, פסוקים א'-ט"ז ופסוקים כ"ח-ל"ה.ענה על סעיף א (**חובה**).

א. קרא פסוקים י'-ט"ז.

בפסוקים אלה ה' נענה לבקשה של משה ומחדש את הברית עם העם.

(1) כתוב התחייבות אחת של ה' לעם בברית המתחדשת, והסבר אותה. (5 נקודות)(2) כתוב התחייבות אחת הנדרשת מן העם בברית, והסבר אותה. (5 נקודות)ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. (1) ה' מכונה בפסוק ו' "אל רחום וחנון". הסבר את התכונות האלה של ה'. (4 נקודות)

(2) קרא גם **שמות**, פרק ל"ב, פסוקים ט'-י"ד. הסבר כיצד תכונות אלה של ה' באות לידי ביטוי בפסוקים אלה.

(10 נקודות)

ג. קרא **שמות**, פרק ל"ד, פסוקים כ"ח-ל"ה.

(1) בפסוקים אלה משה מוצג כדמות על-אנושית.

הבא שתי ראיות המוכיחות קביעה זו, והסבר כל ראיה. (7 נקודות)

(2) הבא ראיה המוכיחה כי למרות מעמדו הרם של משה, הוא כפוף לה'. הסבר את הראיה. (7 נקודות)

פרק שלישי – נושאי הבחירה (28 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 6-10.

ענה על סעיף א (חובה), ועל אחד מן הסעיפים ב-ג (לסעיף א – 12 נקודות; לסעיפים ב-ג – 16 נקודות).

שיבת ציון

6. קרא תהלים, פרק קכ"ו.

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב ה' אֶת־שִׁיבַת צִיּוֹן הֵינּוּ כְּחֻלְמִים: אֲזַיִמְלֵא שְׁחֹק פִּינִי וּלְשׁוֹנִי רִנָּה אֲזַיִמְרֹוּ בְּגוֹיִם הַגְּדִיל ה' לַעֲשׂוֹת עִם־אֱלֹהִים: הַגְּדִיל ה' לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הֵינּוּ שְׂמֵחִים: ה שׁוֹבָה ה' אֶת־שְׁבוּתֵנוּ כְּאֶפְיָקִים בְּנֶגֶב: הַזְרְעִים בְּדִמְעָה שְׁבִיתֵנוּ וְ בָרְנָה יִקְצְרוּ: הַלֹּךְ יֵלֵךְ וּבִכְהָ נִשְׂא מִשְׁךְ־הַזֶּרַע בְּאֵיבָא בָרְנָה נִשְׂא אֶלְמֵתוֹ:

ענה על סעיף א (חובה).

א. (1) כתוב שני רגשות מנוגדים של העם הבאים לידי ביטוי במזמור. בסס את דבריך על הכתוב. (4 נקודות)

(2) הסבר מה גורם לעם להרגיש כל אחד מן הרגשות האלה. (8 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. (1) מהו האירוע ההיסטורי הנרמז במזמור, ובאיזו שנה לועזית הוא התרחש? (8 נקודות)

(2) הסבר את הדימוי "כאפיקים בנגב" בפסוק ד', וכיצד הוא מתקשר לאירוע ההיסטורי הנרמז במזמור.

(8 נקודות)

ג. קרא פסוקים ה'-ו'.

בפסוקים אלה באים לידי ביטוי הערכים של עבודה קשה והצלחה.

הסבר כיצד ערכים אלה באים לידי ביטוי בפסוקים אלה ומהו הקשר בין הערכים.

א הדבֹר אֲשֶׁר־הִיא
ב אל־ירמיהו מאת ה' לאמר: עִמֹד בְּשַׁעַר בֵּית ה' וקראת
שֵׁם אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה ואמרת שמעו דְבַר־ה' כָּל־יְהוּדָה
ג הַבָּאִים בְּשַׁעֲרֵי הָאֱלֹהִים לְהִשְׁתַּחֲוֹת לַה': כֹּה־
אמר ה': עֲבֹאוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִיטִיבוּ דְרִכְיִכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם
ד ואֲשַׁפְנָה אֶתְכֶם בַּמָּקוֹם הַזֶּה: אַל־תִּבְטְחוּ לָכֶם אֶל־דְּבָרֵי
ה הַשֶּׁקֶר לֵאמֹר הִיכַל ה' הִיכַל ה' הִיכַל ה' הִמָּה: כִּי אִם־
ו הִיטִיב תִּיטִיבוּ אֶת־דְּרִכְיִכֶם וְאֶת־מַעַלְלֵיכֶם אִם־עָשׂוּ תַעֲשׂוּ
ז מִשְׁפָּט בֵּין אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ: גֵּר יָתוֹם וְאַלְמָנָה לֹא תַעֲשִׂקוּ וְדָם
ח נָקִי אַל־תִּשְׁפְּכוּ בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְאַחֲרֵי אֱלֹהִים אַחֲרֵים לֹא תִלְכוּ
ט לְרַע לָכֶם: וְשִׁכַּנְתִּי אֶתְכֶם בַּמָּקוֹם הַזֶּה בְּאַרְצָן אֲשֶׁר נָתַתִּי
י לְאֲבוֹתֵיכֶם לְמִן־עוֹלָם וְעַד־עוֹלָם: הִנֵּה אֲתֶם בְּטַחִים לָכֶם
יא עַל־דְּבָרֵי הַשֶּׁקֶר לְבַלְתִּי הוֹעִיל: הַגִּבּוֹר וְרֵעוּ וְנֶאֱפָר וְהַשְּׁבַע
יב לַשֶּׁקֶר וְקִטְרֹר לְבַעַל וְהַלֵךְ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אַחֲרֵים אֲשֶׁר לֹא־
יג יִדְעֶתֶם: וּבִאתֶם וְעַמְדַתְּם לִפְנֵי בַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמִי
יד עָלָיו וְאִמַּרְתֶּם נִצַּלְנוּ לְמַעַן עֲשׂוֹת אֵת כָּל־הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֹהִים:
טו הַמַּעֲרַת פְּרָעִים הִיא הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו
טז בְּעֵינֵיכֶם גַּם אֲנֹכִי הִנֵּה רֹאֵתִי נֹאֵם־ה': כִּי לְכוּ־נָא אֶל־
טז מְקוֹמִי אֲשֶׁר בְּשִׁילֹו אֲשֶׁר שִׁכַּנְתִּי שְׁמִי שָׁם בְּרֵאשׁוֹנָה וְרֹאוּ
יז אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לוֹ מִפְּנֵי רַעַת עַמִּי יִשְׂרָאֵל: וְעַתָּה יַעַן
יח עֲשׂוֹתְכֶם אֶת־כָּל־הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֹהִים נֹאֵם־ה' וְאִדְבַר אֵלֵיכֶם
יט הַשֶּׁכֶם וּדְבַר וְלֹא שָׁמַעְתֶּם וְאִקְרָא אֶתְכֶם וְלֹא עֲנִיתֶם:
כ ועָשִׂיתִי לְבַיִת וְאֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו אֲשֶׁר אֲתֶם בְּטַחִים בּוֹ
כא וּלְמָקוֹם אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָכֶם וּלְאֲבוֹתֵיכֶם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְשִׁלֹו:
כב וְהִשְׁלַכְתִּי אֶתְכֶם מֵעַל פְּנֵי כַּאֲשֶׁר הִשְׁלַכְתִּי אֶת־כָּל־אֲחֵיכֶם
כג אֶת כָּל־זֹרַע אֲפָרִים: וְאַתָּה אַל־תִּתְפַּלֵּל וּבַעַד־
כד הָעַם הַזֶּה וְאַל־תִּשָּׂא בַעֲדָם רְגָז וּתְפַלֵּה וְאַל־תִּפְגַּע־בִּי
כה כִּי־אֵינִי שֹׁמֵעַ אֹתְךָ: הַאֵינְךָ רֹאֶה מַה הֵמָּה עֹשִׂים בְּעָרֵי
כו יְהוּדָה וּבַחֲצוֹת יְרוּשָׁלַם: הַבְּנִים מַלְקָטִים עֲצִים וְהָאֲבוֹת
כז מִבְּעָרִים אֶת־הָאֵשׁ וְהַנְּשִׂים לִשׁוֹת בַּצֶּק לַעֲשׂוֹת כּוֹנִים
כח לְמַלְכַת הַשָּׁמַיִם וְהַסֶּךְ נֹסְכִים לְאֱלֹהִים אַחֲרֵים לְמַעַן הַכְּעִסְנִי:
כט הַאֲתִי הֵם מִכְּעִסִּים נֹאֵם־ה' הֲלוֹא אֲתֶם לְמַעַן בִּשְׂת
פְּנֵיהֶם:

ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים ג'-י"א שלפניך.

(1) מה טענו נביאי השקר בנוגע לבית ה' (4 נקודות)

(2) מה הייתה עמדת העם בנוגע לטענה זו של נביאי השקר, ומה הייתה עמדת ירמיהו בנוגע אליה? בסס את

דבריך על הכתוב. (8 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוקים י"ב-ט"ו שלפניך.

(1) מהו האירוע ההיסטורי המוזכר בפסוקים י"ב-י"ד, ומהו האירוע ההיסטורי הנוסף המוזכר בפסוק ט"ו?

(8 נקודות)

(2) בחר באחד מן האירועים האלה, וכתוב מהי המטרה של ירמיהו בהזכרת האירוע הזה. (8 נקודות)

ג. קרא פסוק ט' שלפניך וגם שמות, פרק כ', פסוקים א'-י"ד.

(1) הוכח כי הסדר שבו ירמיהו מזכיר את הדיברות בפסוק ט' שלפניך, שונה מן הסדר שבו כתובים עשרת

הדיברות בספר שמות, פרק כ', פסוקים א'-י"ד. בסס את דבריך על הכתוב. (8 נקודות)

(2) הסבר מהו המסר של הנביא לעם, שאותו הוא מביע באמצעות שינוי סדר הדיברות. (8 נקודות)

8. קרא דברים, פרק כ"ד, פסוקים י'-כ"ב.

כִּי-תִשָּׂה בְרֵעֶךָ
 מִשָּׂאת מְאוּמָה לֹא-תָבֵא אֶל-בֵּיתוֹ לְעִבְטָ עִבְטוֹ: בַּחוּץ
 תַּעֲמֹד וְהָאִישׁ אֲשֶׁר אֶתָּה נִשָּׂה בּוֹ יוֹצִיא אֵלֶיךָ אֶת-הָעִבּוֹט
 הַחוּצָה: וְאִם-אִישׁ עִנִּי הוּא לֹא תִשָּׁכַב בְּעִבְטוֹ: הִשָּׁב תִּשָּׁב
 לוֹ אֶת-הָעִבּוֹט כִּבּוּא הַשֶּׁמֶשׁ וְשָׁכַב בְּשַׁלְמָתוֹ וּבִרְכֶךָ וְלֶךָ
 תִּהְיֶה צְדָקָה לְפָנֶי ה' אֱלֹהֶיךָ: לֹא-תַעֲשֶׂק
 שָׂכִיר עִנִּי וְאֶבְיוֹן מֵאֲחֶיךָ אוֹ מִגֵּרְךָ אֲשֶׁר בְּאַרְצֶךָ בְּשַׁעֲרֶיךָ:
 בְּיוֹמוֹ תִתֵּן שָׂכָרוֹ וְלֹא-תָבֹא עָלָיו הַשֶּׁמֶשׁ כִּי עִנִּי הוּא וְאֵלָיו
 הוּא נִשָּׂא אֶת-נַפְשׁוֹ וְלֹא-יִקְרָא עָלֶיךָ אֵל-ה' וְהָיָה בְּךָ
 חֲטָא: לֹא-יוֹמְתוּ אָבוֹת עַל-בָּנִים וּבָנִים לֹא-
 יוֹמְתוּ עַל-אָבוֹת אִישׁ בַּחֲטָאוֹ יוֹמְתוֹ: לֹא תִטָּה
 מִשֹּׁפֵט גֵר יָתוֹם וְלֹא תַחֲבֹל בְּגַד אֲלֻמְנָה: וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ
 בְּמִצְרַיִם וַיַּפְדֶּךָ ה' אֱלֹהֶיךָ מִשֵּׁם עַל-כֵּן אֲנִכִּי מִצְוֶךָ לַעֲשׂוֹת
 אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה: כִּי תִקְצֹר קִצְרֶךָ בְּשֹׁדֶךָ וּשְׂכַחְתָּ
 עֲמֹד בְּשֹׁדָה לֹא תִשׁוּב לְקַחְתּוֹ לְגֵר לִיתוֹם וְלֹא-לְמִנָּה יִהְיֶה
 לְמַעַן וּבִרְכֶךָ ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ: כִּי
 תַחֲבֹט זִיתְךָ לֹא תִפְאֹר אַחֲרֶיךָ לְגֵר לִיתוֹם וְלֹא-לְמִנָּה יִהְיֶה:
 כִּי תִבְצֹר בְּרִמְךָ לֹא תַעֲוֹלֵל אַחֲרֶיךָ לְגֵר לִיתוֹם וְלֹא-לְמִנָּה יִהְיֶה:
 וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל-כֵּן אֲנִכִּי מִצְוֶךָ לַעֲשׂוֹת
 אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה:

ענה על סעיף א (חובה).

א. (1) מה המחוקק דורש מן המלווה בפסוק י"ג, וכיצד הזכרת שם האל בפסוק זה יכולה לעודד את המלווה לקיים את החוק? (6 נקודות)

(2) מה המחוקק דורש מן המעסיק בפסוק ט"ו, וכיצד הזכרת שם האל בפסוק זה היא אמצעי לאיים על המעסיק? (6 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוק ט"ז שלפניך וגם שמות, פרק כ', פסוק ה' (מן המילים: "כי אנכי ה' אלהיך אל קנא", עד סוף הפסוק).

(1) מהו ההבדל בין שיטת הגמול המוצגת בספר שמות, פרק כ', פסוק ה' ובין שיטת הגמול המוצגת בדברים, פרק כ"ד, פסוק ט"ז? הסבר את תשובתך. (8 נקודות)

(2) מדוע שיטת הגמול שבדברים, פרק כ"ד, פסוק ט"ז תורמת יותר לקיום של חברה תקינה? נמק את תשובתך. (8 נקודות)

ג. קרא פסוקים י"ט-כ"ב שלפניך.

(1) הבא דוגמה אחת המלמדת על הדאגה של המחוקק לעניים, והסבר אותה. (8 נקודות)

(2) הסבר מטרה אחת של הזכרת העבדות במצרים בפסוק כ"ב. (8 נקודות)

מזמורי תהלים

9. קרא תהלים, פרק א'.

א אֲשֶׁר־יְהִי־אִישׁ אֲשֶׁר־וְלֹא הִלֵּךְ בְּעֲצַת רְשָׁעִים וּבְדַרְךְ חַטָּאִים
 ב לֹא עָמַד וּבְמוֹשֵׁב לִיָּצִים לֹא יָשָׁב: כִּי אִם בְּתוֹרַת ה' הִפְצֹו
 ג וּבְתוֹרַתוֹ יִהְיֶה יוֹמָם וּלְיָלֵה: וְהָיָה כְּעֵץ שֶׁתּוֹלַע־עַל־פְּלָגֵי מַיִם
 ד אֲשֶׁר פָּרְיוֹ יִתֵּן בְּעֵתוֹ וְעֵלְהוּ לֹא־יִבּוֹל וְכֹל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה
 ה יִצְלִיחַ: לֹא־כֵן הָרְשָׁעִים כִּי אִם־כְּמוֹץ אֲשֶׁר־תִּדְפְּנוּ רוּחַ: עַל־
 ו כֵּן לֹא־יִקְמוּ רְשָׁעִים בְּמִשְׁפַּט וְחַטָּאִים בְּעֵדַת צְדִיקִים:
 ז כִּי־יִוָּדַע ה' דְּרֹךְ צְדִיקִים וְדֹרְךְ רְשָׁעִים תֵּאבֹד:

ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים א'-ב' שלפניך.

(1) כתוב והסבר פעולה אחת שהצדיק בוחר שלא לעשות ופעולה אחת שהוא בוחר לעשות. (8 נקודות)

(2) מדוע הצדיק מאופיין גם באמצעות הפעולות שהוא עושה וגם באמצעות הפעולות שהוא אינו עושה?

(4 נקודות)

ענה על אחת מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוק ג'.

(1) הסבר את הדימוי שבפסוק זה. (8 נקודות)

(2) על פי דימוי זה, הסבר מהו הגמול הצפוי לצדיק. (8 נקודות)

ג. קרא פסוקים ד'-ו' שלפניך.

על פי פסוקים אלה, מהו העונש הצפוי לרשעים, ומהו הלקח שאפשר ללמוד מעונש זה?

ספרות החוכמה — הרהורים על החיים

10. קרא איוב, פרק ג', פסוקים א'-כ"ג.

א כִּי רָאוּ כִּי־גָדַל הַכָּאָב מְאֹד: אַחֲרֵי־כֵן פָּתַח אִיּוֹב אֶת־פִּיהוּ
וַיִּקְלַל אֶת־יוֹמוֹ:
ב וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמֶר: יֹאבֵד יוֹם אֲוֹלַד בּוֹ וְהַלִּילָה אֲמַר הָרָה גִבֹר:
ד הַיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה חֶשֶׁךְ אֶל־יַדְרָשׁוּהוּ אֱלֹהִים מִמֶּעַל וְאֶל־תּוֹפֵעַ
ה עָלָיו נִהְרָה: יִגְאֲלֵהוּ חֶשֶׁךְ וְצַלְמוֹת תִּשְׁכַּן־עָלָיו עַנְנָה יִבְעֲתֵהוּ
ו כַּמְרִירֵי יוֹם: הַלִּילָה הַהוּא יִקְחֵהוּ אֶפְלֵ אֶל־יַחַד בִּימֵי שְׁנָה
ז בְּמִסְפַּר יָרְחִים אֶל־יִבְא: הִנֵּה הַלִּילָה הַהוּא יִהְיֶה גִלְמוּד אֶל־
ח תְּבוֹא רִנְנָה בּוֹ: יִקְבְּהוּ אֲדָרֵי־יוֹם הָעֲתִידִים עֲדָר לְוִיתָן: יִחֲשָׁבוּ
י כּוֹכְבֵי נֹשֶׁפֹו יְקוֹלֵאֹדוֹר וְאִין וְאֶל־יִרְאֶה בַּעֲפֵעֵפֵי־שָׁחַר: כִּי לֹא
יא סָגַר דַּלְתֵי בִטְנִי וַיִּסְתֵּר עֵמֶל מֵעֵינַי: לָמָּה לֹא מִרְחַם אֲמוֹת
יב מִבֶּטֶן יִצְאֵתִי וְאִגּוּעַ: מִדּוֹעַ קִדְמוֹנִי בְרַכִּים וּמִה־שָׂדִים כִּי
יג אֵינֶנּוּ: כִּי־עָתָה שָׁכַבְתִּי וְאִשְׁקוּט יִשְׁנֵתִי אִזּוּ וַיִּנּוּחַ לִי: עִם־
יד מַלְכִים וַיַּעֲצֵי אֶרֶץ הַבְּנִים חֲרִבוֹת לָמוֹ: אוֹ עִם־שָׂרִים זֶהָב לָהֶם
טו הַמְּמַלְאִים בְּתֵינֶם כֶּסֶף: אוֹ כִנְפֵל טָמוֹן לֹא אֶהְיֶה כְּעַלְלִים
יז לֹא־דָאוֹ אֹד: שֵׁם רְשָׁעִים חֲדָלוּ רִגְזוּ וְשֵׁם יְנֹחוּ יִגִיעֵי כַח:
יח יַחַד אִסִּירִים שְׂאֲנָנוּ לֹא שָׁמְעוּ קוֹל נְגִישׁ: קָטַן וְגָדוֹל שֵׁם הוּא
יט וְעֶבֶד חֲפָשִׁי מֵאֲדָנוֹ: לָמָּה יִתֵּן לְעַמֶּל אֹד וְחַיִּים לְמִרֵי נֶפֶשׁ:
כא הַמַּחֲכִים לָמוֹת וַאֲיִנְנוּ וַיִּחַפְּרוּהוּ מִמִּטְמוֹנִים: הַשְּׂמַחִים אֶל־
כב גִּיל יִשְׁיִשוּ כִּי יִמְצְאוּ־קִבְר: לְגִבֹר אֲשֶׁר־דָּרְכוּ נִסְתָּרָה וַיִּסְךְ
אֱלֹהִים בַּעֲדוֹ:

ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים א'-י' שלפניך.

איוב מקלל בדבריו את היום ואת הלילה.

(1) הבא דוגמה אחת לקללות היום ודוגמה אחת לקללות הלילה, והסבר כל דוגמה. (8 נקודות)

(2) על פי פסוק י', מדוע איוב מקלל את היום ואת הלילה? הסבר את דבריך. (4 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוקים י"ג-י"ט שלפניך.

הבא מפסוקים אלה שתי ראיות לטענה של איוב כי המוות עדיף מן החיים, והסבר כל ראייה.

ג. קרא פסוקים כ'-כ"א שלפניך.

(1) הבא שתי תלונות של איוב כלפי ה' בפסוקים אלה, והסבר אותן. (8 נקודות)

(2) קרא גם איוב, פרק א', פסוקים י"ג-י"ט ואיוב, פרק ב', פסוק ז'.

(8 נקודות) כיצד המסופר בפסוקים אלה יכול להצדיק את התלונה של איוב?

בהצלחה!